

Generalforsamling, onsdag den 9. juni 2020 kl. 19,00 i Rakkeby Forsamlingshus.

Jeg vil gerne på bestyrelsens vegne, byde alle fremmødte velkommen, og håber på en god debat, hvor vi skal høre lidt om hvad der har været af aktiviteter i året som er gået, og endelig status på kommunens planer om den fremtidige vandforsyningsstruktur i vores del af kommunen.

Men nu vil vi gå videre til dagsorden.

De øl og vand der står på bordet må i gerne tage af.

Pkt. 1   Årets vandforbrug

Der er i året målt en udpumpning på 316.052 m³ mod en udpumpning sidste år på 288.245 m³. Det er en stigning på 9,6%, men vandsalget, altså afregningen med forbrugerne er kun steget med 8,9%. Der er med andre ord et misforhold mellem den øgede udpumpning og det mersalg der har fundet sted, hvilket kun kan skyldes øget vandtab

Vandsalg afregnet med forbrugerne udgør 282.801m³, mod et salg i 2019 på 259.773 m³.

Det er da også konstateret, at det samlede vand tab udgør 11,8%, mod sidste år 9,8%. Det samlede vandtab må maksimalt udgøre 10%. Det kan dermed konstateres, at vandspildet udgør 1.645 m³ ud over 10%, og det udløser en strafafgift til staten på 6,37 kr. plus moms pr. m³, i alt opgjort til 21.546 kr. Jeg kan dog se, at Claus hos BDO i årsregnskabet opgør strafafgiften på vandtabet til 10.484 kr. hvilket kun er glædeligt. Jeg venter spændt på at se Claus's beregning på ændringen.

Det er penge vi absolut intet får noget for, og som må give stof til eftertanke. Hvor på ledningsnettet er det vi har problemet?

Ja vi fik da i februar måned i år konstateret, at vi havde et brud, eller rettere en tæring på et gammelt jernrør på det gamle vandværk i Guldager med 5 forbrugere nedlagt i 1984 hvor Hæstrup overtog vandværket. Alle der kan huske tilbage til 1984, som jeg har talt med, mener at der blev gravet ny forsyningsledninger ned til de 5 forbrugere, og de gamle jernrør som udgjorde forsyningsledningen blev afbrudt. Det kan nu konstateres, at der er et eller andet sted hvor forsyningen ikke blev afbrudt. Det er helt afgørende, at vi snarest får løst dette problem. Det *kunne* være en del af problemet med vandspildet.

Vi oplever hvert år et stort vandtab på omkring 8-10%, og hver gang diskuterer vi hvad der kan gøres. Tidligere afsatte vi 100.000 kr. i budgettet til lækagesporing, men droppede det igen, og valgte i stedet at påbegynde udskiftning af ledningsnettet som vi ved består af PVC limede rør over store dele af ledningsnettet. Det vender jeg tilbage til under budgettets investeringsplan.

Jeg kan da oplyse, at vi efter at have fundet endnu et par lækager, og fået dem repareret, mener at vi har nogenlunde styr på det alt for store vandspild. Det måler vi på natforbruget som p.t. ligger på 16 – 18 m³ i timen, som ifølgeværkpasser Lars Gade er acceptabelt.

Det stigende vandforbrug som vi oplever over de seneste par år, skyldes udvidelse hos større landbrug som nu står for et forbrug på 208.992 m³, svarende til 74% af det totale forbrug.

Pkt. 2. Elforbrug

Elforbruget ligger i gennemsnit for året på 0,56 kwt. pr. m³ oppumpet, behandlet og udpumpet vand, mod sidste års forbrug på 0,51 kwt. Det er stigning på 0,05 kwt., men skal ses på baggrund af forbruget i 2017 og 2018 hvor forbruget var opgjort til 0,60 kwt.

Det var i 2020 vi udskiftede ventilatorer på taget til to nye kraftigere modeller til afsugning af metangas i råvandstanken, og det har muligvis været årsag til det lidt højere forbrug end året før, men stadig lavere end 2018 og tidligere år. Det må siges at være tilfredsstillende, at forbruget ikke er øget væsentligt i.f.m. den kraftigere afsugning.

Pkt. 3. Udskiftning af vandledning i Rakkeby By.

Sidste år blev forsyningsledningen i hovedgaden udskiftet fra byskiltet i øst og indtil 25 meter fra krydset ved Bytorvet, hvor Hjørring Vandselskab stoppede med fornyelse af kloakledningen i 2020. Vandselskabet fornyede også i 2020 kloakledningen på Bytoften, hvor vi også var med på fornyelse af forsyningsledning og stikledninger. Der er i alt efter opgørelse fra Vandselskabet, udskiftet 917 meter forsyningsledning og 161 meter stikledning.

Forsyningsledningen er, når arbejdet med udgangen af 2021 er færdiggjort, øget fra Ø110 mm til Ø160 mm gennem hele byen fra øst til Præstegården i Vest, og det med henblik på, at imødegå et forventet vandsamarbejde med nabo vandværker i vest.

Arbejdet forsætter i 2021, hvor Tornager, Agervej, Toftegårdsvej, Tværvangen, Munkedalsvej og Rakkebyvej færdiggøres fra krydset og til byskiltet ved Præstegården. Vi er dog noget i tvivl om forsyningsledningernes og stikledningernes tilstand, og efter aftalen med Vandselskabet, betaler vi kun for det antal meter forsynings- og stikledning som vi beslutter os for at udskifte.

Arbejdet i 2021 har været i ny licitation hos Vandselskabet, og arbejdet i 2021 gik denne gang til Sejlstrup Entreprenørforretning der var billigst. Det var Vennelyst der havde arbejdet i 2020.

Vi må i den nye licitation acceptere, at meterprisen for gravning, håndtering og reetablering er steget fra 175 kr./lbr. meter til 220 kr./lbr.meter. Det har vandselskabet så også måtte konstatere, idet vores andel af gravearbejde, reetablering m.m. er prissat til 15% af det samlede arbejde.

Pkt. 4. Udskiftning af forsyningsledningen mellem Rakkebyholmvej og Græshedevej.

Udskiftning af forsyningsledningen mellem Rakkebyholmvej og Græshedevej som vi tog beslutning om sidste år, nærmer nu sin afslutning, og dermed er forsyningsledningen udskiftet fra Ø110 mm – Ø160mm. Ved Græshedevej deler forsyningsledningen sig i en ledningen på Ø110 mm over Græshedevej, og en ledning mod Hæstrup Mejeriby på Ø110 mm. Samtidig med dette projekt har vi lavet underboring af hovedvejen til Dammenvej, og udskiftet eksisterende Ø90 mm ledning med ny Ø110 mm, og arbejdet forsætter i de

kommende uger med udskiftningen til ny Ø110 mm forbi den gamle skole på Dammenevej til Dammenevej nr. 20, i alt ca. 200 meter.

Herefter består Dammenevej af Ø110 mm PEL slange ned til biogassen på Dammenevej nr. 143, der blev udskiftet sammen med Hjørring kommunes rørføring til Biogassen for nogle år siden.

Herefter mangler der udskiftning af eksisterende Ø90 mm ledning til Ø110 mm fra vejen til Sdr. Rens og til Hæstrupvej nr. 5 ved hovedvejen. Dette projekt vil blive taget med i investeringsplanen i følgende år.

Disse projekter vi her har iværksat, skyldes flere års problemer med utilstrækkelig forsyning til især landbrugere i Guldager i sommerhalvåret, som over de senere år er blevet udbygget og dermed et stigende behov for vand, og dels erkendelse af, at vores ledningsnet har opnået en alder hvor udskiftning er ved at være påkrævet.

Vi kommer ikke til fuldstændigt at løse problemerne i Guldager med disse tiltag, idet højde forskellen fra Vandværket og til højeste punkt ved Rønnovsholm er 14 meter, og dermed vil tryk tabet minimum være 1,4 bar, hvortil kommer afstanden fra vandværket til Guldager som også spiller en væsentlig rolle. Nej så skal der andre tiltag til, eksempelvis trykforøger på ledningsnettet. Men nu har bestyrelsen valgt at se tiden an, for at høste resultatet af de her tiltag, samtidig med at vi har aftalt med berørte forbrugere, at de henvender sig når der er problemer med forsyningen. Det skal tilføjes, at vandværket ikke har pligt til at levere et minimums tryk på ledningsnettet, men vil gøre meget for at kunne levere tilstrækkeligt vand til især husdyrbrugere som står med store problemer ved tryktab.

Pkt. 5 Ny Vandforsyningsplan i Hjørring kommune.

Sidste år kunne jeg fortælle om, hvor urimeligt vi fandt det, at i den nye Vandforsyningsplan for Hjørring kommune, som blev vedtaget på et byrådsmøde i august 2020 fremgår, at forbrugerne ved Hæstrup Vandværk skulle være med til at finansiere ringledningsforbindelser til nabovandværker, idet vi allerede for år tilbage har betalt til ringforbindelser mellem Poulstrup- og Hjørring Vandselskaber, ligesom det af planen fremgår, at der ved Hæstrup Vandværk skal etableres to uafhængige produktionslinjer inden udgangen af 2024, med henblik på, at kunne forsyne eller nødforsyne nabovandværker.

Her et år senere kan vi se, at det bærer der hen hvor vi sandsynligvis kommer til at deltage i løsning af kommunens plan om et fælles driftsanlæg, for at sikre og styrke vandforsyningen til de vandværker der er knap så robuste som Hæstrup.

Medarbejdere ved Teknik & Miljø har kikket på, hvilke vandværker der i vores nære opland kunne indgå et fællesskab der har til formål at finde de bedste kildepladser som det giver bedst mening at bruge penge på at beskytte, enten ved opkøb eller indgå dyrkningsaftale med ejerne på. De vandværker som kommunen har fundet frem til, og som befinder sig i Hæstrup Vandværks nærområde, også af kommunen kaldet delområde B, består af Harken, Poulstrup, Vrå, Em, Nr.Vrå, Vejby-Smidstrup, Hundeleve og Hæstrup.

Det arbejde er nu iværksat, og der er indkaldt til møde den 16. juni i Idrætscentret i Vrå for at drøfte hvordan vandværkerne i delområde B, finansiere nærmere undersøgelse af boringsydelser, beskyttelse af kildepladser, vandanalyser og ringforbindelser vandværkerne

imellem. Her indgår Hæstrup Vandværks kildepladser som en vigtig del af den fremtidige distribution af drikkevand, sammen med en markvandingsboring i Poulstrup, og ny kildeplads ved Vrå, samt undersøgelse af boringer ved Nr.Vrå og Vejby-Smidstrup. Det er de kildepladser der for tiden fokuseres på.

Nu har møder omkring den nye vandforsyningsplan været drøftet siden september 2019 med afholdelse af fysiske møder, og senere da corona satte en stopper for at mødes fysisk, er der afholdt webmøder for at komme en løsning nærmere. Det er efterhånden som tiden er gået, med møder og oplæg af kommunen gået op for os i bestyrelsen, hvad det vil sige for mange år siden, at være udpeget som primært vandværk. Vi kan ikke bare sige, at vi passer os selv. Vi kan ikke løbe fra ansvaret overfor de andre vandværker i delområde B, som har et økonomisk uoverkommeligt problem med at sikre fremtidens kildeplads mod forurening som der er lagt op til de beregnede BNBO'ér. Andre vandværker i delområdet har slet ingen mulighed for at finde ny beskyttet kildeplads. Det bliver vi en del af, selv om vi kan se at det kommer til at koste vores forbrugere.

Direktøren for Foreningen af Danske Vandværker, Susanne Münster, havde et indlæg i ugebrevet sidste fredag, hvor hun appellerer til vandværker om sammenlægning eller samarbejde i stedet for nedlægning og lade det offentlige overtage forsyningen. Hun ser et problem i de mange nedlæggelser af private vandværker. Når medlemskredsen svinder ind, bliver det sværere, som interesseorganisation at stå overfor stat og kommune og andre meningsdannere som har en negativ holdning til de private vandværker, der gang på gang bliver talt ned når det drejer sig om at drive et kontrolleret og effektivt vandværk. Vores indflydelse hos politikere, kommunen og regionen og andre får ikke den samme respekt.

I 2020 forsvandt 53 private vandværker, hvoraf 12 blev nedlagt og overtaget af offentlige forsyninger. Det er det vi skal gøre op med.

Jeg ved, at der blandt os sidder en – eller – flere som har stor interesse i at høre hvad det ender med af tiltag for at beskytte kildepladserne ved Høstvej og Rakkebyholmvej. Det vi ved for nuværende, er at kommunen har opgjort beskyttelsesbehovet til 9,7 ha. Men da Hæstrup Vandværks opland muligvis kan bære en lidt større indvinding, indgår det foreløbig i vandforsyningsplanen i delområde B, og dermed kan arealkravet blive endnu større.

Jeg har dog ikke opgivet tanken om helt at undlade beskyttelse ved vandværket, da vi ved at grundvandskemien ikke har ændret sig i hele vandværkets levetid. Det skal vi dog være enige om i bestyrelsen, inden vi går til kommunen med den idé. Det er langt fra sikkert, at vi vil blive hørt, da det er kommunen – forstået politikerne, der skal begrunde den beslutning overfor staten.

Pkt. 6. Vandkvaliteten.

Jeg kan med glæde oplyse, at der heller ikke i år ved analyser er fundet spor af fremmedstoffer i vores drikkevand der overstiger grænseværdierne. Når jeg siger overstiger, så er det fordi der i en udvidet prøve udtaget den 20.05.2020 ved en forbruger er målt 0,01 mg/ltr. BAM, svarende til 10% af grænseværdien på 100 mg/ltr., altså så godt som ingen ting.

Det kan ikke overraske, da vi ved at der findes BAM i boring 11 ved banen. Det er der intet nyt i. I sidste prøve udtaget den 10.03.2020 fandt man 0,03 mg/ltr. Der har ikke været udtaget prøver i boring 11 siden.

I den udvidede prøve udtaget ved en forbruger, er der den 20.05.2020, målt for et stort antal parameter, en normalkontrol, organisk- og uorganisk opløsningsmidler, pesticider og tungmetaller, og der blev ikke påvist uønskede stoffer i drikkevandet.

Jeg vil våge den påstand, at det stadig er ude på landet man finder det gode drikkevand. Det vil arbejdet i de kommende måneder med at finde godt drikkevand i delområde B, helt sikkert også vise.

Vi har haft nogle problemer med metan i drikkevandet, idet der den 02.12.2019 blev målt 0,22 mg/ltr. Det medførte, at kommunen henvendte sig med krav om at få løst problemet snarest muligt. Vi har tidligere haft problemer med metan, men har kunnet løse det ved at udskifte defekte rør i råvandstanken. Det var imidlertid ikke så længe siden vi sidst havde udskiftet afblæsningsrør, så vi var lidt på hælene.

Men efter samråd med Silhorko, der anbefalede i første omgang at udskifte de 2 ventilatorer i loftet til afsugning af afblæst råvand til nogle kraftigere, sammen med afblænding af 6 trækkanaler i ydermur, lykkedes det at løse problemet, og efterfølgende målinger har ikke kunnet påvise metan. Det var absolut den billigste løsning af de løsningsforslag, som andre rådgivere kom med.

- Pkt. 7. Det var mine ord, og jeg slutter af med at sige tak til bestyrelsen, og tak til Lars for indsatsen i året. 2021 ruller afsted med nye gøremål, færdiggørelse af projektet i Rakkeby, og ikke mindst stor spænding omkring arbejdet med den nye Vandforsyningsplan, og hvad det indebærer for vandværkets fremtid.

Erik Jensen
Formand